

ELŐFIZETÉSI ÁRA
JÓ SZERENCSE! MELLÉFLETTEL EGYÜTT
EGÉSZ ÉVRE 12.—K. | NEGYED ÉVRE. 3.—K.
FÉLÉVRE 6.—K. | EGYES SZÁM —.50 K.

FŐSZERKESZTŐ:
DR. BISCHITZ BÉLA.

SZERKESZTŐSÉG IRODÁNYATL
BUDAPEST, IV. (BÉLVÁROS), MOLNÁR-UTCA 33
TELEFON 108—00.
HÍRDETÉSEK MM. SZÁM-TASSAL DIJSZABÁS SZERINT

Közlemények átvételét csakis a forrás megnevezésével engedjük meg.

A verespataki Cetátye aranyérczek feldolgozása.

Egy igen fontos és új kohászati eljárásról értesülünk. Arról van szó, hogy egy párisi Hildt Viktor nevű vegyész-mérnök hosszas, kitaró kísérletezés után egy oly eljárást talált fel, amelynek segítségével a Cetátye aranyban szegény ércei gazdaságosan dolgozhatók fel, holott mindeddig az ismert módszerekkel gazdaságos feldolgozásról szó sem lehetett. Tíz évig kísérletezett Hildt francia mérnök és vizsgálta a Cetátye érceinek tulajdonságát, míg végre rájött, hogy a nyomás alatti meleg chlorelerjárás jó eredményeket szolgáltat, ha az új eljárás szerint kezeljük az ércet.

Magának ez eljárásnak a lényegét a következőkben ismertetjük: az ércet elsősorban száraz apítás és reá következő őrlés révén csekély költséggel koncentrájuk. Minthogy az arany a sziklának nem kvarcos részében, hanem az ezen részeket összetapasztó cementszerű kőzetben van elosztva, a kvarcos kavicszerű részek megőrlése fölösleges, minthogy teljesen elég, ha az apítást alkalmas zúzóban vagy egyébként addig folytatjuk, míg a cementszerű rész teljesen megőrlik.

E rész a másikinál lágyabb lévén, az őrlés sokkal kevesebb időt igényel, mint ha a teljes kőzetet őrlőnk meg. Alkalmas szitálás által már most a megőrölt részeket a kvarcos, meg nem őrlődött részekről elválasztjuk s minthogy ez utóbbi az ércnek körülbelül négyötöd részét teszi ki, a következő eljárásokban a már ötszörösre koncentrált cementszerű részt kell feldolgoznunk.

A további feldolgozás alkalmas kemencében eszközölt pörköléssel kezdődik. A lepörkölt ércet még forrón egyenlő sulyu sólugba, vagy chlorcalciumnak esetleg chlormagnesiumnak oldatába keverjük, úgy, hogy a keverék hőmérséke 70—80°-ra emelkedjék. A lug és érc ezen keverékét már most szivattyuk révén a chlorozó hordókba nyomjuk.

E célszerűen fából készült, 500—200 liter űrtartalmu hordók egy, célszerűen a fenékekkel párhuzamos tengely körül forgathatók, úgy, hogy az egyik, levehető fenék a hordó gyors kiürítését teszi lehetővé. A hordóból azonban a chlorozás után csak a szilárd részeket távolítjuk el a hordó felbillenése által, míg a cloros lu-

got egy, a szilárd hordófenék fölött elrendezett vendég fenék helyett lehet egyszerűen a hordó szilárd fenéke fölött egy ólomcsövet elrendezni, melynek szájnnyílása asbesztszűrővel van lezárva, míg a fenéken keresztül a hordón kívül nyuló másik vége csappal bír. A lugérckeverékkel majdnem teljesen megtöltött hordóba gazdag ércnél az arany minden unciájára 3 kg., szegény ércnél pedig 10 kg. chlorsavas káliumot és az ennek megbontására elégséges mennyiségű sósavat töltünk. A keverék hőmérséke ekkor még mindig legalább 65°. A hordót most lezárjuk s percnként 10—12 fordulatszámmal 2—4 órán keresztül forgatjuk. A chlorsavas lálum és sósav reakció termékei a lugban eloszolnak és gyors hatást fejtenek ki, amit fokoz a hordóban csakhamar beálló tulnyomás is. A chlorozást e hőfokon a lugban, különösen ha az chlormagneziás, oldódik s ez által az arany oldását gyorsítja. A többi fém szinte feloldódik.

Két órás keverés után egy próba azt mutatja, hogy az arany 85—90 százaléka s az ezüst 25 százaléka oldódott; 4 órás keverés után az arany 90—95 százaléka s az ezüst 40—45 százaléka oldódott. Hosszabb tartamu kezelésnek nincs célja. A kellő tartamu keverés után a hordót nyitható fenékével felfelé rögzítjük s a kiürítő csövön keresztül a lugot a hordóban uralkodó tulnyomás révén kinyomatjuk. Ha a nyomás kevés, alkalmas berendezéssel leszívhatjuk a lugot. A hordóban levő maradékot azután először friss vagy regenerált luggal s aztán tiszta vízzel mossuk. A luttól megmosott ércet már most a fenék leemelése és a hordó felbillentése által kiürítjük s a hordót újabb adaggal töltjük meg. A hordókat hasznavehetetlenné válásuk után elégetjük s hamujukból kinyerjük az aranyat. A hordókban való chlorozás által a kézimunkát és a chlorveszteséget teljesen elkerüljük. A szűrt dus lugból a chlor fölöslegét levegő átfúvásával távolítjuk el; a távozó levegőből a chort alkalmas elnyeletőkben visszanyerjük.

A fémsulfidokról leszűrt lugot friss érc kezelésére használjuk fel, ezt addig ismételtjük, amíg a lugban a vas fel nem gyülemlik; ekkor célszerű valamely karbonát vagy magnesiumoxychloród adagolása révén a vasat a lugból kiválasztani. A magnesiumoxychloridot a chlormagnesium hevítése által nyerhetjük, mikor melléktermék gyanánt a chlorozáshoz szükségelt sósavat is termelhetjük. A vas leválasztására használhatjuk az

üzemben gipsz- és szénkeverékének izzítása által nyert kalciumsulfidot is; ekkor melléktermék gyanánt kénhidrogén fejlődik, melyet az aranyak a szűrt dus lúgból való leválasztására használhatunk.

Eljárás regeneratív gáztüzeléseknél a meleg visszanyerésére gáz és levegő előmelegítése által.

A meleg visszanyerésével dolgozó gáztüzelési berendezéseknél, mint amilyenek az üveg és acél előállításánál, valamint a szén desztillációjánál alkalmaztatnak, a tulajdonképeni kemencével többnyire egy egységgé összefüggő gázfejlesztőkben fejlesztett gáz lehetőleg keletkezési hőfokán való megtartása mellett a meleg visszanyerésére szolgáló berendezésben egyedül előmelegített levegővel hozatik össze. Minthogy minden melegvisszanyerés ki van merülve, ha az elégségi anyagok — gáz és levegő — a fáradt hő fokára hozattak és itt a gáz már meleg állapotban vezetetik hozzá, ezen berendezésnél föl nem használt melegfőlség marad vissza. A gázműveknél tehát ezen főlségre való tekintettel nem tartották szükségesnek, hogy a huzamváltozással dolgozó és kettős terü rekuperátorokban való melegvisszanyeréstől eltérjenek.

A gazdaságosság fokozását célzó elrendezés, mely mint javított Siemens-féle regeneratívrendszer ismeretes, abban áll, hogy a melegvisszanyerésből származó fáradt meleg a gázfejlesztő rostélyá alá vezetetik és így a füstgázok szénsava előmelegítésük kihasználása mellett ismét éghető szénoxidá változtatik át. A szénsavnak ezen regenerációja által azonban tudvalevőleg az említett eljárások sajátosságát képező kürtöveszteség semmiképen sem csökkentetik. Csak azon mód, melynél a kemencéből a kürtöveszteségnek lényegében megfelelő fáradt meleg, vagy a melegvisszanyerésből a megfelelő mennyiségű levegő magas hőfokon vonatott el és második hasznos meleg gyanánt külön használtatott föl, biztosított tényleges gazdaságos haladást, ez azonban még mindig a generátorgázok meleg állapotban való hozzávezetését tételezi föl.

A jelen találmány ama gondolatot követi, hogy ily gáztüzelési berendezések melegvisszanyerése fokoztassék, amennyiben a generátorgázok melege először is arra használtatik föl, hogy más, a generátorban alkalmazott anyagokra, így a primér levegőre és az elsalagosodás megakadályozására és hidrogén képezésére szükséges vízre való átvitel által mindenkor közvetlenül ismét visszavezettessék úgy, hogy ezen meleg lehetőleg zárt körfolyamban kering. Minthogy az ezáltal hűtött gáz magában a kemencében a levegő mellett ismét előmelegítetik, itt a melegvisszanyerés tökéletes kihasználása mellett ismét az elégségre legkedvezőbb hőmérséklet éretik el.

Ha ezen berendezésnél a meleg gazdaságos kihasználását illetőleg a két körfolyam zárt volta követ-

kezében, különösen egymástól elkülönítve épített kemencéknél és generátoroknál javulást értünk is el, az a tény, hogy a generátorgáz a kemencébe való belépése előtt erősen lehűtetik, különösen a világítógáz előállításánál értékes körülményt szolgáltat arra, hogy a gázokban tartalmazott lebegő por előnyösen elkülöníttessék.

A generátorból a gázok által tovavit ezen lebegő por tudvalevőleg a gázkemencék üzemét állandóan veszélyezteti, amennyiben a szabályozott fűtést fuvókák elrendezése által zavarja és a kemence anyagát megtámadja. Ezért a gázkemencék működését tisztítás céljából időnként be is szüntetik. Jólehet ezen hátrányok a régi amugy sem tökéletes retortakemencéknél még valahogyan elviselhetők voltak, az újabb nagykamrás kemencéknél a lebegő por eltávolítása egyenesen életkérdéssé vált, minthogy a tüzelés tökéletes szabályozása, amint azt itt a nagy fürdőfölkövek megkövetelik, lehetetlen. Már a régi elrendezések keretében is megkísérelték a por elkülönítését; minthogy azonban ezeknél mindig a gázok melegének megtartására kellett tekintettel lenni, az elkülönítés csak igen tökéletlenül sikerült. Ezen találmány teszi csak lehetővé a lebegő pornak a hűtött gázokból való tökéletes eltávolítását.

Az eljárás keresztülvitele pl. úgy történik, hogy a generátorgázok először is gőzfejlesztésre használtatnak föl, mire vízzel való befecskendezése által a portól megszabadíttatnak és már lehűtött és pormentes állapotban lépnek be a melegvisszanyerésére szolgáló berendezésbe. Az így előmelegített vízzel azután felhevítjük a levegőt, mely e közben nedvességgel telítettik és a vízgőzzel együtt a gázfejlesztőbe jut. Minthogy a vízgőz mennyisége amugy is igen tetemes, amennyiben némely kokszfajtánál 1 kgr. elgázositandó koks számára 1 kgr. gőzt kell hozzávezetni, a generátorgázok melegmennyiségének legnagyobb része ily módon ismét visszavezettetik. Ha ezt a gőzt külön kell fejleszteni, a hozzávaló tüzelőanyagot alsó tüzeléssel kell használni. Az erre szükséges 15—25 százalékos tüzelésű összszükséglettel szemben a szükséglet a leirt berendezésnél körülbelül 10 százalékra csökken.

Az üveg- és vasiparban már régóta igen jól bevezetett egykamrás regenerátoroknak a régi rekupeátorok helyett gázkemencékben való alkalmazása gazdaságosabb voltán kívül még más előnnyel is jár. A gáz (levegő) és fáradt melegnek a kétkamrás felhevítőkben egymás mellett végbemenő áramlásánál a soha el nem kerülhető tömitetlenségek következtében állandó hőcsere megy végbe, mely sok tekintetben zavarólag hat; ez melegfőlhalmozó készülékek változó üzeménél el van kerülve. A gyakorlat állandó tapasztalata azonkívül, hogy a kétkamrás fölhevítő tartósan fölhevített, tüzálló anyaga könnyen lágygyá válik, míg a melegfőlhalmozókban esetleg félóránként beálló huzam megfordulás következtében a legerősebb igénybevétel után mindenkor nyugalmi szünet áll be.

RUGGYANTAÁRUKAT, ASBESTÁRUKAT, SZÁRAZ és ZSIROS
TÖMITÉSEKET LEGMEGBIZHATÓBB MINŐSÉGEKBE SZÁLLIT AZ:

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA

HAZAI HIREK.

Személyi hir. Réz Géza selmeci főiskolai tanár, aki Csehországban a kőszénbányászatot tanulmányozta, visszatért Selmecbányára.

Áthelyezések. A m. kir. pénzügyminiszter a bányahatósági fogalmazási tisztviselők létszámában áthelyezte: *Nyíró* Béla főbányabiztost a budapesti bányakapitányságtól a felállítandó pécsi bányabiztossághoz főnöki megbizással. *Gallov* Károly főbányabiztost a beszercebányai bányakapitányságtól a felállítandó miskolci bányabiztossághoz főnöki megbizással. *Jakab* Dénes főbányabiztost a gölnicbányai bányabiztosságtól a beszercebányai bányakapitánysághoz. *Albert* Ferenc főbányabiztost a zalatnai bányakapitányságtól a felállítandó petrozsényi bányabiztossághoz főnöki megbizással. *Huszkó* Tivadar főbányabiztost a zágrábi bányakapitányságtól a gölnicbányai bányabiztossághoz főnöki megbizással. *Alliander* Ödön bányaesküdtet a zalatnai bányakapitányságtól a felállítandó petrozsényi bányabiztossághoz; továbbá beosztotta *Seyfried* Ernő jelenleg franciaországi bányaműnél alkalmazásban levő bányaesküdtet a felállítandó pécsi bányabiztossághoz. *Tassonyi* Ernő, jelenleg angolországi tanulmányuton levő bányaesküdtet a budapesti bányakapitánysághoz. *Vas* János jelenleg németországi bányaműnél alkalmazásban levő bányaesküdtet a zalatnai bányakapitánysághoz.

Munkában a geológusok. A földtani intézet országos geológiai fölvételei serényen folynak hazánk különböző részein. Az egyik kirendeltség az erdélyrészi vidékek természeti kincseit kutatja az Érchegység és a Mezőségen. Az erdélyrészi érchegységet Pálffy Mór és Papp Károly dr. térképezik, míg a Mezőség földgázvonalait Böckh Hugó főbányatanácsos vezetésével kilenc fiatal geológus kutatja. Az Erdélyben működő geológusokat élénken támogatja Lóczy Lajos dr. egyetemi tanár, a m. kir. földtani intézet igazgatója is, aki Papp Károly dr. osztálygeológus kíséretében augusztus havában az egész erdélyrészi Érchegységet, Soborsintól Zalatnáig beutazta. Amiként Zalatnáról jelentik, Lóczy Lajos igazgató fölkereste a Zalatnán időző kissármási Mály Sándor miniszteri tanácsost, az állami bányák főnökét, akivel úgy az erdélyrészi aranybányászat föllendítése, mint a földgázkutatások ügyében beható tanácskozást folytatott. Zalatnáról Lóczy tanár Nagyenyedre utazott, ahol a Böckh Hugó vezetése alatt levő geológusokat látogatta meg. Befejezve körutját, visszatért Budapestre, hogy a szeptemberben ülésező mélyfúró-kongresszust előkészítse. Ugyanakkor Böckh Hugó dr. főbányatanácsos a mezőségi geológusokkal Sármás vidékére utazott a gázvonalatok tanulmányozása céljából, míg Papp Károly dr. osztálygeológus visszatért Marosilyére, hogy a Maros—Körös közének geológiai felvételét folytassa. Az erdélyrészi geo-

logiai kutatások előreláthatólag október hónapig eltarthatnak, ha csak a kedvezőtlen időjárás meg nem akasztja a külső munkálkodást. — Pécsről írják lapunknak: Lóczy Lajos dr. hirnemes geológus, fiával ifj. Lóczy Lajossal a múlt héten Baranyában tartózkodott, hogy az ottani hegységek kőzetit tanulmányozza.

Letartóztatott aranytolvajok. A nagybányai kincstári bányatelepen a csendőrök heteken át nyomoztak az aranytolvajok után, akiket sikerült is kikutatni Weisz János és Marosán László bányamunkások személyében. Lakásukon nagymennyiségű aranyércet találtak. A Weisz Jánosnál talált érc 4 métermázsza súlyu. Mikor a csendőrök Weiszt kérdőre vonták, azzal védekezett, hogy az érc saját bányájából való. Azt azonban nem tudta bizonyítani, hogy a bányában valamikor is foglalkoztatott volna munkásokat, ő maga pedig félkezu lévén, nem dolgozhatott s így a csendőrség előbb őt, kevéssel rá Marosán László bányamunkást is letartóztatta.

A „Banovina“ bányáipar részvénytársaság szeptember hó 20-án Zágrábban, rendkívüli közgyűlést tart.

Az ilobányai morkapataki Sz. József bányatársulat Szinérváralján szeptember hó 28-án közgyűlést tart.

A magyar-horvát aszfalt részvénytársaság szeptember 16-án rendkívüli közgyűlést tart.

Egy kőbánya fejlődése. Grünhut József és Fiai és Szántó Miksa cégnek Jobbágyi községben nagy termőanyagban bővelkedő kőbányája van. A tulajdonosok a termés nagyobb kihasználhatása céljából a kőbányában levő három sikiópályáját akként alakították át, hogy a most ujonnan létesített napi kétszáz köbméter teljesítményű furóművéhez mindhárom siklórról szállítandó kőanyag a zúzóműhöz is szállítható legyen. Együttal a zúzóműnél feleslegben levő hajtóerőt az ugynevezett Miksa és Béla bányáknál négy darab zúzókalapács hajtására is felhasználják.

A győri olajművek részvénytársaság iparvágánya. Az olajművek részvénytársaság Kohn Adolf és társa győri cég a m. kir. államvasutak győr—brucki vonalából kiágazólag iparvágány építésére kért engedélyt. A tervezett iparvágányra folyó évi szeptember hó 6-án közigazgatási bejárást tartanak.

Bővítik a selmeci főiskolát. A pénzügyminiszter megengedte, hogy a selmeci főiskola egy közelében levő majort megvegye és a bányászati kísérleti állomás céljaira berendezze. A telken, mely a főiskolához való közelsége miatt nagyon alkalmas, új kísérleti laboratórium fog épülni a bányászat számára.

Új bányavállalat. Kolozsvárról írják lapunknak: a Jád völgyében elterülő alumínium-tartalmu ércek kiaknázására egy új részvénytársaság van alakulóban. Az új vállalat az alumínium-termelésen kívül az alumínium ipari feldolgozásával is fog foglalkozni. Az alumínium kiválasztásához szükséges energiát a kissármási földgázforrás fogja szolgáltatni.

KENŐANYAGOK, TISZTÍTÓANYAGOK, BŐR-BALATA-
TEVÉSZŐR-GÉPSZIAK ELSŐRENDŰ MINŐSÉGEK BEN:

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA.

Bányászors. Az elmúlt héten súlyos szerencsétlenség történt az aninai bányatelepen. Talescu Demeter harminchatéves bányász az egyik aknában dolgozott, anélkül azonban, hogy az előírt óvintézkedéseket megtette volna. A falról nagymennyiségű törmelék zuhant a szerencsétlen emberre, akit órák mulva holtan húztak ki a romok alól.

A magyar általános köszénbánya új mészköfejtőt vásárolt háromszázezer koronaért a görömbölytapolcai apátságtól. Az új mészköfejtő legközelebb kezd meg üzemét.

Megdrágul a cink. A bécsi cink-szindikátus, amely a frankfurti Metallgeschäfft, Beer, Londheimer et Comp. és a halberstadti Aron Hirsch cég megbízottaiból áll, tegnap ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a cinket száz kilogrammonként ötven fillérrel emeli. Az áremelés a jövő hónap elsején lép életbe.

Új rézbányavállalat. A Sulkowsky hercegi birtokhoz tartozó aranyági rézbánya kitermelésére egy új vállalat alakult Aradon Regina-bányatársaság cég alatt. Az alapítók számolnak a magyar rézbányászat legnagyobb bajával, azzal, hogy nincs kohó és ezért nedves uton akarják feldolgozni a rézércet cementrézzé. Míután a bánya közelében az eljáráshoz szükséges víz megvan, sőt a rendelkezésre álló vizierő olcsó villamosáramot is szolgáltatna, az új vállalkozást az érdekelt körökben élénk figyelemmel kísérik. Az aranyági cementréznek máris kínálkozik vevője.

Szenterület Pilisen. A gróf Karácsonyi-féle hitbizomány pilisszentiváni, pilisvörösvári és solymári uradalmaiban kőszénfurásokat végeznek, amelyek máris jó eredménnyel jártak. A pilisszentiváni hitbizományi uradalomban tizenegy méternyire már szenet találtak, százharminc centiméter vastagságban. A furásokat rövidesen befejezik és megkezdik a bányák feltárását.

Mozdonyfűtés földgázzal. Amerikában próbát tettek a földgáznak mozdonyfűtésre való alkalmazása iránt. A Bloombergtől Atlantáig vezető mintegy tizenkét kilométer hosszú vonalon használták egy mozdonyt, mintegy hat hónapon át. A vonal mindkét végén földgázvezeték volt, amelyből a mozdonyhoz kapcsolt harminc köbméter ürtartalmu gázkazánkocsi száz font nyomású gázzal volt utántölthető. Öt-havi próba alatt a kísérletek baj nélkül folytak s a mozdony teljesítőképessége kielégítőnek mutatkozott. Személybiztonság szempontjából azonban a tapasztalatok nem voltak kedvezőek s ezért a vasutigazgatóság a további próbákat beszüntette.

Úti bőröndöt

és egyéb finom bőrárut legelőnyösebben vásárolhat a készítőnél

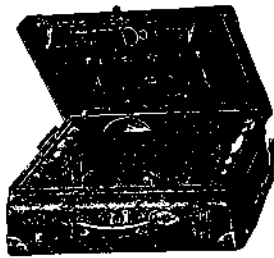
Csángónál

Budapest, IV., Múzeum-körut 5. Telefon 67-10.

Grand Prix aranyérem Páris.

Olcsó szabott árak. A cím fontos.

(B) 9832 6:1 24)

Az iskolaév beálltával figyelmeztetjük t. olvasóinkat, hogy a zongorajátszás ma már az általános műveltség egyik igen fontos tényezője, melynek elsajátítására a gyermekek iskoláztatási éve a legalkalmasabbak. Ennek ma már a hangszer drágasága sem áll útjában, mert a „Musica“ részvénytársaságnál úgy készpénzért, mint igen kedvezményes fizetési feltételek mellett is elsőrangú gyártmányu zongorák és pianinók szerezhetők be.

A Magyar Bányász- és Kohásztisztek Országos Egyesületének III-ik közgyűlésén

a titkár az alábbiakban számolt be:

Tisztelt Közgyűlés!

Három év mult el azóta, ahogy a magyar bányászati és kohászati altisztek országos egyesülete megalakult.

Az egyesület megalakulását a kartársak nagy örömmel fogadták és lelkesedve karolták fel, siettek vidéki osztályokat alakítani és belépni az anyaegyesületbe és a magyar bányászati és kohászati altisztek pozícióit megszilárdítani. Remélve azt, hogy a tagok mindegyike ismeri az ellenálló külerők erősségét és azt, hogy a tudás és az átérés felfegyverzett sereggé teszik az altiszti kart, egyesülésük eredményességében nem kételkedtünk.

De annyira örömmel láttuk a megalakuláskor a lelkesedést, épp oly fájdalommal kell most azt tapasztalnunk, hogy ez a lelkesedés nem vott egyéb szalmalángnál, amely hamar lángra lobban, de hamar el is alszik és maradványát a legkisebb szélvihar is megsemmisíti.

Sajnos, hogy egyesületünknek is a szalmatüzhöz hasonló osztálytagjai voltak, akik akkor sötétfátyol borította jövőnköt viruló rózsának képzelték s mert ez a fátyol mindjárt pirkadó hajnalban szét nem foszlott, mert az álunk még napkelte előtt nem teljesült, bizalmuk megintgott és elfordultak az egyesülettől.

Bizalomtársaságukat korainak mondhatom, mert egyesületünk még csak csecsemőgyermekkorát éli és így csodaműveleteket nem követelhetnek tőle. Azonban ne feledjék el azt sem, hogy a végrehajtás lehetősége, módja és eszközei épen nem a mi kezünkben és a hatáskörünkben vannak. Ne aszerint értékeljük a mi szervezetünket mennyi kézzelfogható eredményt mutatunk fel, ez nem rajtunk múlik, hanem aszerint, mekkora tevékenységet fejtünk valamennyien a hiányok feltárásában, mennyire igyekszünk az illetékes tényezőket igazainkról tárgyilagosan felvilágosítani és meggyőzni. Ebben a tekintetben meggyőződésem szerint a központot nem terhelheti a mulasztás vádja.

S hogy országos egyesületünk munkája még sem járt a kellő eredménnyel, annak okai mi nem vagyunk, hanem az utóbbi években bekövetkezett kormányváltások. Ugy vélem még egyes osztályokat is lehetne okolnunk, akik mindent az elnökségtől vártak. Ha mi nem állunk sorompóba, ha mi nem tömörülünk sűrű hadisorokba, ha mi nem tudjuk kimutatni, hogy mi nem csak szám, hanem tömeg, hatalom és erő vagyunk, ha az egyes vidéki osztályok a központ mellőzésével és annak megkerülésével működnek, egyszóval, ha mi nem működünk egyetértőleg, akkor ne is várjunk eredményeket. Mert nyerni csak úgy fogunk, ha képesek és hajlandók vagyunk hozzánk méltó módon kérelmünkre sulyt is adni.

A vidéki osztályok hivatva vannak odaadóan betölteni azt a hivatást, amely rájuk vár, a vidéki osztályok legyenek a magyar bányászok előőrsei és sohase felejt-

TURUL A LEGMEGBIZHATÓBB TÖMITŐLEMEZ
LESGYAKASABB NYOMÁSHOZ. KIZÁRÓLAGOS RAKTAR.

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA.

sők azt, hogy a szétszakadás és a széthuzás csak gyön-
git és az altisztikának csak hátrányára válik.

Igyekezünk tehát bensőleg megtisztulni, felfrissülni,
egybeforrni, igazán együttérző és együttgondolkodó tes-
tületté fejlődni s akkor szebb jövő fog kecsegtetni ben-
nünket, ki nem elégitő fájdalom jelenünk után.

Áttérvén az egyesület tulajdonképeni működésére,
sajnálatlall kell jeleznem, hogy egyesületünk tagjainak
száma az atóbbi időben ahelyett, hogy szaporodott volna,
érzékenyen apadt.

Összes tagjaink száma volt az alakulás idején 278.
Ebből 204 kincstári és 74 társulati altiszt. Azóta belépett
205 kincstári és 87 társulati altiszt. A kilépések száma
3 év alatt volt a kincstáriak részéről 66, a társulatiak
részéről azok csekély számához képest 107. A kilépett
tagjaink soraiban a kérlelhetetlen halál is kegyetlenke-
dett, nemkülömben az áthelyezések és nyugdíjaztatások,
valamint a társulati osztályoknak a feloszlása nagy
apadást idézett elő az anyaegyesület taglétszámában.

A jelenlegi tagok száma 367.

A fenti adatokból tehát világosan láthatjuk, hogy
a tömeges kilépések leginkább a társulati osztályoknál
történtek, kiknek tagjai jobb létnek örvendve, a sanyargó
kincstári altisztek egyesülésével nem törődnek, hanem
igyekeznek azoktól elszakadni.

Már pedig nem csak a kincstáriak, hanem a tár-
sulatiak is rá vannak utalva az együttes támogatásra,
hogy a végcélt elérjük és kivivhassuk magunknak a
társadalom terén azt a helyet, amely az altisztikart
megilleti és amelyről mindezeidig le voltunk szorítva.

Hogy ezen nagyjelentőségű kérdéseket elérjük,
elsősorban igyekeznünk kell elhárítani azokat az akadá-
lyok, amelyek tőlünk függenek és -mi bennünk -vannak
meg és belátni azt az igazságot, hogy az altiszteknek a
korral kell haladniok, amihez nem szükséges egyéb,
minthogy minden egyes kartársunk vállvetve működjék
közre az egyesülés érdekében. Nem szükséges ehhez
egyéb, mint átérzése a célnak, nem szükséges ehhez
egyéb, mint egymásnak a megbecsülése és szeretete.

Sajnos, hogy éppen ezek a szükségességek hiánya
szolgál az egyesület megfojtására.

Országos egyesületünk hanyatlásának okaira vonat-
kozálag még két o'y tényre óhajtok itt reámutatni, me-
lyeket a most lezatlott múlt évi működésünk alatt ész-
leltünk.

A társulatiaknál tapasztalt nagymérvű ellenszenves
viselkedés arra indított bennünket, hogy felhívásszerű
kérelemmel fordultunk a társulati bányaigazgatóságokhoz,
hogy az egyesületünk gyarapodása érdekében a fenha-
tóságuk alatt álló altisztek körében pártoljanak bennün-
ket. De sajnos, a 45 társulati bányaigazgatóság közül,
csak a Magyar Általános Köszénbánya Részvénytársaság
igazgatósága méltatott minket válasza, azt jelezvén,
altisztjeinek az egyesületbe való belépést illetőleg szabad
választást enged.

Az említett felhíváson kívül még két ízben bocsá-
tottunk ki körülbelül 60—60 felhívást a társulati bánya

és egyéb üzemágaknál alkalmazott altisztekhez is, de
fáradozásunk itt is vajmi csekély eredménnyel járt.

Továbbá véletlenül még arra a szomorú tapasztala-
tra is jöttünk, hogy némely társulatnál oly feljebbvalók
is akadnak, akik alattvalóikat belépési szándékukról le-
beszélni, sőt a belévköket az egyesület kötelékéből kira-
gadni igyekeznek.

Hogy miért teszik ezt a lelketlenséget ellenünk,
nem tudjuk felfogni. Hiszen mi nem vállalkoztunk káros
politikai áramlatokat előidézö, világfelforgató szocializmus
szítására, hanem csak igazságos és jogos kívánásaink
teljesítésének tisztességes uton való kivívására, valamint
arra, hogy az irodalom terén a műveltség magasabb
nívójára emelkedjünk.

De ha ilyen aknamunkák folynak ellenünk, lehet-e
csodálkozni azon, hogy egyesületünk hanyatlík? Lehet-e
reménylenünk elnyomatásunknak, sanyaru életünknek és
boldogulásunknak jobbra fordulását?

De bármily nagy is a küzdelem ellenünk, azért
nem szabad kétségbe esnünk, hanem biznunk kell a
jövöben, hogy a kedvezőtlen viszonyok majd megváltoz-
nak, hogy a sötét haragos fellegek elvonulnak fölöttünk
és kedvezőbb napok virradnak reánk, mert ha valaha,
ugy most igazán szükség van arra, hogy a magyar bányászati
és kohászati altisztek körében tért foglaljon és
gyökeret verjen a kartársi egyetértés, az összetartás, a
kölcsonös megértés és a megbecsülés, hogy egyetértés-
ben és békességben működjünk közös sorsunk javításán,
mindnyájunk boldogulásán.

Múlt év óta megalakult az Erzsébetbánya-Kohó-
völgyi új osztály 15 taggal; Hodrusbányán is megalakult
egy új osztály 16 taggal, melynek tagjai négynek kivé-
telével, csak a selmebányai osztályból léptek át és így
ez csak átmeneti alakulásnak tekinthető.

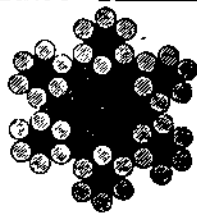
A központi elnökség 240 ügyiratot intézett el és
5 rendes, 1 rendkívüli gyűlést tartott, nemkülömben a
központi pénztárt évnegyedenként rovincsoló biztosok
jelenlétében megvizsgálta és azt mindig rendben találta.

Vidéki osztályaink a múlt évben összesen 64 gyű-
lést tartottak, melyeken a központból leérkezett ügyira-
tokat tárgyalták le; egyes osztályok hasznos és tanul-
ságos felolvasásokat tartottak és kedélyes összejöveteleket
rendeztek.

A vidéki osztályok közül feloszlott: a budapesti
osztály 7 taggal, a mizserfai társulati osztály 26 taggal
és a somsálybányai ugyancsak társulati osztály 14
taggal.

A folyó évben a tagok száma 90 taggal apadt é.
pedig: 47 tag egyes osztályok feloszlása, 2 tag kezelő-
segédtiszté történt kinevezés, 1 tag nyugdíjazás folytán,
33 tag áthelyezés, ismeretlen helyre való elköltözés és
egyéb meg nem nevezett okból lépett ki, 4 kizáratott és
3 meghalt.

A múlt évi közgyűlés alkalmával voltam hátor
jelezni, hogy alapszabályaink lézagossága megkivánja
azok kibővítését és átdolgozását.

Felten és Guilleaume

kábel-, sodrong- és sodrongkötélgár
részvénytársaság

Budapest, V., Vizafogó 1460. szám.

Ólomkábelek. Villamvilágítási vezetékek. Sodrong kötelek.

!!! Elektrolitikus vörösrézhuvalok, okonítvezetékek, szerelvények stb. !!!

A tisztelt közgyűlés megbízása folytán egyesületünk elnöke azt beható átdolgozás alá vett s az átdolgozott tervezetet a központi választmány többször részletesen tárgyalta és megvitatás végett kiadta az összes vidéki osztályoknak, melyek azt csekély változtatással, ugyszólván teljes szövegében elfogadták. A módosított alapszabályokat végleges megszövegezés végett a mai közgyűlésen leszünk bátrak előterjeszteni.

Ugyancsak a mult évi közgyűlés határozatának végrehajtásával kapcsolatban bátor vagyok jelenteni, hogy a mult évi közgyűlésnél véglegesen megszövegezett memorandumot az osztálytagok többségének kívánságához képest f. évi február hó 14-én Nagyságos Czobor László selmebányai országgyűlési képviselő urnak adtuk át további eljárás végett azzal a kérelemmel, hogy a többi bányakerületek országgyűlési képviselőivel érintkezésbe lépve, ügyünknek azok támogatását is megnyerni igyezzék.

E kérelmünknek teljesítését készségesen elvállalván, képviselő társaink egy bizottságot alakított, mely bizottság megalakultával memorandumunk Balogh Jenő államtitkár vezetésével Czobor László, Münnich Kálmán és Ilosvay Lajos országgyűlési képviselő urak társaságában folyó évi június hó 24-én, a pénzügyi tárca tárgyalásának második napján át lett adva a Kegyelmes Urnak, miről annak idején nagyságos Czobor László képviselő urnak egyesületünk központi elnökéhez intézett nagyra-becsült levele alapján a tisztelt kartársakat is értesítettük.

Igaz, hogy a levél csak ama száraz tény tartalmazza, hogy kérvényünk legfelsőbb helyre benyújtott és így jövőd sorsunkról halvány fogalmat sem alkothatánk, mégis erősen bízunk a pénzügyminiszter urnak Körmöcbányán tett igen szép ígéréteiben, valamint a selmebányai képviselő ur ígéréteiben is, aki ama határozatos támogatásáról és jóindulatáról biztosított bennünket, hogy ha érdekünkben való közbenjárása nem is járna mindjárt a kellő sikerrel, többször is fog Ó Excelencia aijtán kopogtatni s ha nem tévedünk, memorandumunk benyújtásának némi eredményét máris érezzük.

Mert amíg a sóbányászatnál régi idők óta az a reánk sérelmes szokás uralkodott, hogy az ott megüresedett állásokra bányásziskolát végzett pályázók mellőzésével rendszeren kiszolgált igazolványos katonai altiszteket neveztek ki, a mult hónapban már ennek ellenzőjét tapasztaltuk, amennyiben a legutóbb megüresedett mázsatiszti állásokra csupa bányaiskolát végzett egyén lett kinevezve s így a fenti csorbát mietegy kiköszörülve látjuk.

A memorandumbeadó küldöttségnek fáradozásaiért annál is inkább tartozunk hálás köszönetünk nyilvánításával, mert az összes bányakerületek képviselői között csak a nevezett négy nemeslelkű emberbarát akadt, akik a nyomorgó altisztek sorsát szívükön viselve, ezek sérelmeinek orvoslása ügyében készek voltak eljárni.

Egyesületünket a lefolyt évben egy örvendetes esemény is érte. Ó Felsége a király folyó évi június hó

7-én kelt legfelső elhatározásával Mega Samut, az „Ober-schlesische Eisenbahn-Bedarfs-Aktiengesellschaft“ rostokai bányaművénél alkalmazott bányafelőr, az Igló-Rostok vidéki osztály elnökét, a bányaipar terén sok éven á kifejtett hűséges és pontos szolgálata és a közjóra irányult tevékenysége elismerésül a koronás ezüst érdemkereszttel tüntette ki.

Ez a kitüntetés osztatlan örömet keltett ugy ismerősei és jóbarátai körében, mint a nagy társadalomban, ahol népszerűsége és cikkei révén általánosan ismert a neve.

Mega Samu lankadatlan szorgalmával tevékeny munkát fejtett ki nemcsak a bányászat terén, hanem az egyesület pusztá mezején is, amelyet fáradhatlan buzgalommal igyekezett gyümölcsös kertté alakítani s a csemetékből terebélyes fákat fejleszteni s amellet szaklapunkat is érdekes cikkekkkel gazdagítani. Mindezeknél fogva, ezt a közkedvelt ősz férfit, kinek kitüntetése a bányaaaltisztek körében fehér holló számba megy, szeretettel üdvözljük és kívánjuk neki, hogy az ur Isten még sokáig éltesse jó egészségben, megelégedett hosszú boldog életben kedves családjá öröme, a bányászat és az egyesület felvirágoztatására.

A nagybányai osztály felkért bennünket arra, hogy a tisztelt közgyűlés utólagos beleegyezése reményében rendeljük meg a „Magyarország“ című napilapot azon célból, hogy szükség esetén panaszainkat leközölhessük benne.

Megkeresésükre a lapot 28 korona árban meg is rendeltük s a szerkesztőség panaszunkat annak idején díjitalanul leközölte.

A kérdéses panasz első megjelenése után több napilapban is látott napvilágot, miről a tisztelt közgyűlésnek már van tudomása.

Panaszunk, amint tapasztaltuk, minden zeg-zugba eljutott s a napvilágra került sérelmeink országszerte nagy felháborodást idéztek elő s azt mindenütt méltányos kérésnek minősítették, csak az sajnos, hogy illetékes helyen nem talált számalmas szivre és elismerésre s így tovább is kénytelenek vagyunk nyomorogni és tovább is csak az *ígéret* tudatában élni, már pedig ha anyagilag támogatva nem leszünk, pusztá *ígéretből* nem élünk meg.

Igaz, hogy ez idén a magas kormány a kincstári altisztek státusát némileg rendezte, de ezáltal csak néhány emberen lett segítve s javarésze mellőzésben részesült.

Tudomása van már a tisztelt közgyűlésnek arról is, hogy a volt „Jó szerencsét“, hivatalos szaklapunk, amely kezdettől célunkat s ügyünket előmozdította, a volt szerkesztőnek az országos bányászati és kohászati lapok szerkesztésével való megbízatása s Budapestre való áthelyezése folytán mult év végével megszűnt, miert is kérem a tisztelt közgyűlést, egyezzen bele, hogy a volt szerkesztőnek az egyesület érdekében kifejtett tevékenységeért, jegyzőkönyvi köszönetet nyilvánítsunk.

Hogy azt az ürt és a szétépett köteléket, amelyet

SZIVATTYUKAT és

MÉRLEGEKET

GARVENSWERKE

WIEN, II., HANDELSQUAI 130.

(B. 96/43 46.)

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

gyárt mint különleges-
séget és legnagyobb rak-
tárt tart épület- és dia-
phragma - szivattyukban

Eredeti FREDIT CSAPÁGYFÉMEKET minden célnak megfelelő minőségekben gyárt kizárólag az:

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA

a „Jó szerencsét“ beszüntetése egyesületünkben előidézett, betöltsük és helyrehozzuk, érintkezésbe léptünk „A Bánya“ szerkesztőségével, mely lapját ugyanazon kedvezmények mellett bocsátotta rendelkezésünkre, mint a „Jó szerencsét“ A lap előfizetési ára a tagok részére egész évre 10 korona, nem tagoknak 12 korona, havi közleményeinket pedig ingyen közli.

Jelenlegi hivatalos szaklapunk „A Bánya“, mely egyesületi ügyeinket a „Jó szerencsét“ mellékletben havonta nyilvánosságra hozza. A lapra való előfizetés végett kibocsátott buzdító felhívásunk sajnos nem járt nagy eredménnyel, ami csak sanyaru anyagi helyzetünknek tudható be. Mindamelllett szaklapot kötelességünk tartani és azt áldozatkészséggel támogatni, mert a szaklap oly fegyver, amely egyesületünket minden megtámadtatástól megvédi és küzdelmünket elnyomatásunkra törekvő ellenségünkkel szemben győzelemre segíti. Ha a lapot nem támogatjuk, kilép egyesületünk szolgálatából s nélküle egyesületünk olyanná lesz, mint a fegyver nélküli katona.

Amennyiben a lap egyszermind arra a célra is szolgál, hogy általa a műveltségnek magasabb színvonalára emelkedjünk, újból kérem a tisztelt kartársakat, hogy azt ne csak előfizetéssel, de szellemi tekintetben is támogassák, illetőleg hasznos cikkek által kedvelt lapunkká tenni iparkodjanak.

Tisztelt Kartársak! Három év előtt innen vittük ki a kibontott zászlót a küzdőtérre, ahonnan 3 évi fárasztó és küzdelmes munka után visszatértünk, hogy ciklusunk lejártával ugyanazon a helyen, lelki nyugalommal vissza is adjuk egy új vezérkarnak, hogy az általunk elvetett magból bő termést arathasson.

S midőn a tisztelt kartársaim-megtisztelő bizalma engem erre a fontos állásra megválasztott, melyről ma megbízatásom lejártával én is távozom, aggódom foglaltam el akkor a titkári állásomat, mert éreztem gyöngémet, de igyekeztem ezeket tőlem telhetőleg, ügyünk meleg szeretetével pótolni. Hálásan köszönöm a tisztelt kartársaimnak irántam tanusított jóindulatát és kérem, hogy a mai jelentésemet tudomásul venni szíveskedjenek.

A szerkesztésért felelős: **Dr. Bischitz Béla.**

Alkalmi vétel.

Egy „Bleichert“-gyártmányu, 2° km. hosszú sodronykötélpálya sodronnyal, kocsikkal és egyéb felszereléssel, egy csehországi állomásról jutányosan eladó. rdeklődők forduljanak **Mosse Rudolf** irodájába, Magdeburgba „A. C. 157“ jelige alatt. P. (669 38).

Bányamérnököt keres Felsőmagyarországi barnaszénbánya, megbízható és szakavatottat, ki az üzemet és a bánya adminisztrációját önállóan képes vezetni. Ajánlatok referenciák megjelölése mellett „Életpálya“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába. (B:2805/662/35)

BUDAPESTI KÖNYVNYOMDA VÁLLALAT

Kereskedelmi, ipari reklám-nyomtatványok modern kivitelben készülnek.

VIII., Német-utca 9. Telefon 95-18.

Bányaiskolát végzett

teljesen szakképzett egyén kőbányahivatalnál üzemvezetői állást keres „Erő“ jelige alatt. B: 33 (659) 40

*Szlovákiai
sósvíz*

CZUKORBETEGSÉG ELLEN
speciális gyógyital.
KÖHÖGÉST, REKEDSÉGET, IDULT GYOMOR ÉS
HUGYSZÉRVI BAJOKAT
GYÖKERESEN GYÓGYÍT.

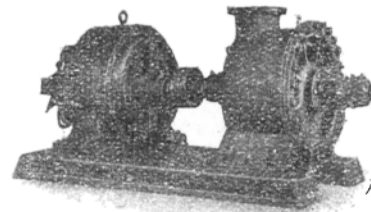
Megrendelhető a „Magyar Ásványvíz Forgalmi és Kiviteli R.-T.“-nál, Budapest Telefon 162-84. B:2270-411 17

Erhardt és Sehmer gépgyára Saarbrücken.

Vezérképviselő: **FLAMM ADOLF**
műszaki irodája és gépészeti berendezések vállalat
Budapest, II., Margit-körút 48. sz.

Szállít: bánya- és kohógépeket, Diesel-nyerselőjeleket, Centrifugális turbo-szivattyukat, gázgenerátorokat, Briquettrajtókat és dugattyús szivattyukat.

B:3835 641 52

= DRÄGER =

MENTŐ-KÉSZÜLÉKE

Bányák és tüzoltók számára.

Német birod. és osztr. szabadalom. Több mint 4800 készülék forgalomban Arany érem St. Louis 1904 — Lüttich 1905 — Jekaterinoslaw 1910 —

Dräger Oxigén tartánya újra-töltésre legalkalmasabb. Dräger Pulmotorja. Automatikus oxigénfejlesztő gépe mester-séges légzésre.

Dräger Hordágya friss levegő sisakkal. Dräger Magasnyomású töltőszivattyuja komprimált oxigén részére.

Dräger Villamos bányalámpája 12 órai világítás céljaira 1 1/2 N. K. lámpával.

Dräger Villamos sisaklámpája három órai világításra. Dräger záró ventilje acélkorongokra.

Költségvetés és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Drägerwerk R. L.

L Ü B E C K

Modern mentőkészülékek különlegességi gyára ::

Vezérképviselő

Magyarország részére

Ligeti és Biró

Budapest V., Vigszínház-utca 5.

B. 2044 1050 426/42

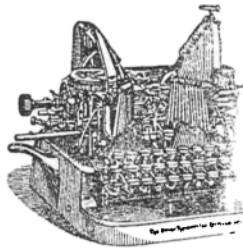

Szent-Lukács-fürdő, téli és nyarigógyhely, Budán
 csusz, köszvény, ideg- és bőrbajok ellen. Iszap-fürdők, iszaporogatások, kő- és kádfürdők, külön férfi- és női vizgyógyintézet, gőzfürdők és gyógyvizuszodák. Szállodák, gondos penzió. KRISTÁLY forrásásványviz étvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz. Vidékre és külföldre fuvardíjmentes szállítás (P. 677 501 52 II)

FAMETSZETEKET ÉS KLISÉKET
 ELSŐRENDÜ KIVITELBEN,
FELTÜNŐ MÓDON
 JUTÁNYOS ÁRBAN ÉS RÖVID HATÁRIDŐ
 ALATT SZÁLLITOK.

HEINRICH HAGEMANN
 XYLOGRAFIAI MŰINTÉZET
 WIEN XVII/1 BLUMENG. 7

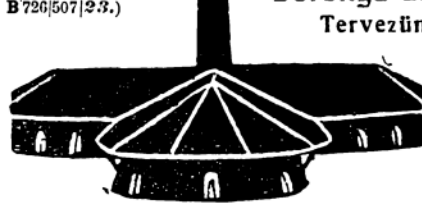

THE OLIVER látható
 írásu **IRÓGÉP**

legújabb VI-os modelje megjelent, mely rovatol és vonaloz. Díjmentes bemutatás az ország bármely részében. Kérjen Prospektust. Magyarországi vezérképviselők: **Bérczi és Shirés, Budapest, VI., Teréz-körút 8. sz.** (P. 3331. 617. 2.)

Több mint
5,000
 létesítmény

B 726/507/23.)

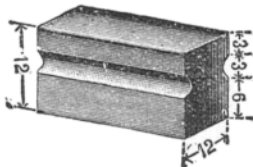
Eckardt Vilmos és Hotop Ernő
 részvénytársaság

BUDAPEST, V. kerület,
 Dorottya-utca 6. szám.

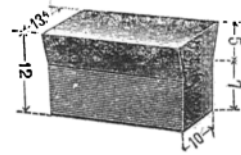
Tervezünk és vállalunk
 1870. év óta

Téglaégetőket, teő
 cserépgyárakat, cha-
 motte-téglagyárakat,
 mészégetőket, mag-
 nezitgyárakat tüze-
 lési berendezéseket,
 gyárkéményeket, ka-
 lcazánbefalazásokat.

Dr. ALB. LESSING, Nürnberg-Glaishammer

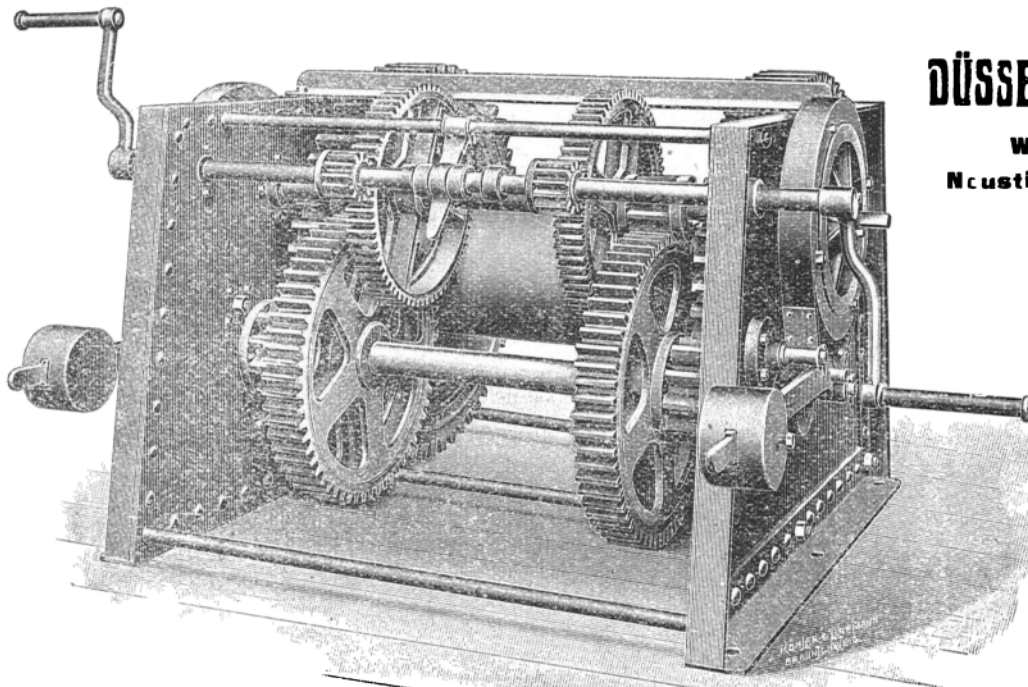
elektromos szenek gyára

Különlegesség: Szénkefék és bronzszénkefék dynamógépek és elektromotorok részére.

„HADEF“-jelű KÉZI-EMELŐBÁKOK
 HEINRICH de FRIES G. m. b. H.

SZERELÉSI CÉLOKRA BÁNYA-
 HATÓSÁGI ELŐÍRÁS SZERINT

DÜSSELDORF 76/a.

WIEN, VII/3.

Neustiftgasse III/26.

Magyarországi
 képviselő:

Vécsey Jenő

okl. gépészmérnök

Budapest, V.,
 Lipót-körút 21/c.

Telefon 105-84

Kérje 76. számú
 árjegyzékünket.

Azonnal szállítható 600-tól 15,000 kilonr. hordképességig közvetlenül a doboz mérve.